

I

(Besluiten waarvan de publicatie voorwaarde is voor de toepassing)

VERORDENING (EG) Nr. 974/98 VAN DE RAAD
van 3 mei 1998
over de invoering van de euro

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 109 L, lid 4, derde zin,

Gezien het voorstel van de Commissie ⁽¹⁾,

Gezien het advies van het Europees Monetair Instituut ⁽²⁾,

Gezien het advies van het Europees Parlement ⁽³⁾,

(1) Overwegende dat in deze verordening monetaire wetsbepalingen van de lidstaten die de euro hebben ingevoerd, worden vastgesteld; dat bepalingen over de continuïteit van contracten, over het in rechtsinstrumenten vervangen van verwijzingen naar de ecu door verwijzingen naar de euro en over afronding reeds zijn vastgesteld in Verordening (EG) nr. 1103/97 van de Raad van 17 juni 1997 over enkele bepalingen betreffende de invoering van de euro ⁽⁴⁾; dat de invoering van de euro gevolgen heeft voor de dagelijkse verrichtingen van de gehele bevolking van de deelnemende lidstaten; dat nog andere maatregelen dan die welke zijn vastgesteld in deze verordening en in Verordening (EG) nr. 1103/97 bestudeerd moeten worden teneinde met name voor de consument een evenwichtige overgang te waarborgen;

(2) Overwegende dat op de bijeenkomst van de Europese Raad op 15 en 16 december 1995 in Madrid is besloten dat de term „ecu”, die in het Verdrag gebruikt wordt om te verwijzen naar de Europese munteenheid, een generieke term is; dat de regeringen van de 15 lidstaten overeengekomen zijn dat dit besluit de erkende en definitieve interpretatie van de toepasselijke Verdragsbepalingen vormt; dat is besloten om de Europese munteenheid de naam „euro” te geven; dat de euro als munteenheid van de deelnemende lidstaten is verdeeld in honderd onderenheden, met de naam „cent”; dat de definitie van de naam „cent” niet betekent dat in de lidstaten algemeen gangbare varianten van deze

naam niet mogen worden gebruikt; dat de Europese Raad voorts geoordeeld heeft dat de gemeenschappelijke munt in alle officiële talen van de Europese Unie dezelfde naam moet hebben, rekening houdend met het bestaan van verschillende alfabetten;

(3) Overwegende dat de Raad overeenkomstig artikel 109 L, lid 4, derde zin, van het Verdrag naast het vaststellen van de omrekeningskoersen ook de overige maatregelen neemt die nodig zijn voor de spoedige invoering van de euro;

(4) Overwegende dat, als een lidstaat overeenkomstig artikel 109 K, lid 2, van het Verdrag een deelnemende lidstaat wordt, de Raad overeenkomstig artikel 109 L, lid 5, van het Verdrag de overige maatregelen neemt die nodig zijn voor de spoedige invoering van de euro als enige munteenheid in de betrokken lidstaat;

(5) Overwegende dat de Raad overeenkomstig artikel 109 L, lid 4, eerste zin, van het Verdrag op de aanvangsdatum van de derde fase de omrekeningskoersen aanneemt die voor de munteenheden van de deelnemende lidstaten onherroepelijk worden vastgesteld en waartegen deze munteenheden worden vervangen door de euro;

(6) Overwegende dat, aangezien er voor de euro-eenheid ten opzichte van de nationale munteenheden en voor de nationale munteenheden ten opzichte van elkaar geen valutarisico meer aanwezig is, wettelijke bepalingen dienovereenkomstig moeten worden uitgelegd;

(7) Overwegende dat onder het begrip „contract”, dat voor de definitie van rechtsinstrumenten gebruikt wordt, alle soorten contracten verstaan moeten worden, ongeacht de wijze waarop ze gesloten zijn;

(8) Overwegende dat ter voorbereiding van een soepele overgang op de euro een overgangsperiode tussen de vervanging van de munteenheden van de deelnemende lidstaten door de euro en het in omloop

⁽¹⁾ PB C 369 van 7. 12. 1996, blz. 10.

⁽²⁾ PB C 205 van 5. 7. 1997, blz. 18.

⁽³⁾ PB C 380 van 16. 12. 1996, blz. 50.

⁽⁴⁾ PB L 162 van 19. 6. 1997, blz. 1.

brenge van eurobankbiljetten en -muntstukken noodzakelijk is; dat in deze periode de nationale munteenheden worden gedefinieerd als onder-eenheden van de euro; dat daardoor een juridische equivalentie tussen de euro-eenheid en de nationale munteenheden tot stand wordt gebracht;

- (9) Overwegende dat overeenkomstig artikel 109 G van het Verdrag en Verordening (EG) nr. 1103/97 de euro met ingang van 1 januari 1999 de ecu vervangt als rekeneenheid van de Instellingen van de Europese Gemeenschappen; dat de euro tevens de rekeneenheid van de Europese Centrale Bank (ECB) en van de centrale banken van de deelnemende lidstaten moet worden; dat overeenkomstig de conclusies van Madrid het monetaire beleid door het Europees Stelsel van Centrale Banken (ESCB) in de euro moet worden uitgevoerd; dat dit niet belet dat de nationale centrale banken tijdens de overgangperiode hun boekhouding in de nationale munteenheid kunnen voeren, met name voor hun personeel en voor de overheid;
- (10) Overwegende dat elke deelnemende lidstaat tijdens de overgangperiode het onbeperkte gebruik van de euro-eenheid op zijn grondgebied kan toestaan;
- (11) Overwegende dat tijdens de overgangperiode contracten, nationale wetten en andere rechtsinstrumenten rechtsgeldig kunnen worden opgesteld in de euro-eenheid of in de nationale munteenheid; dat gedurende deze periode niets in deze verordening afbreuk mag doen aan de geldigheid van verwijzingen in rechtsinstrumenten naar een nationale munteenheid;
- (12) Overwegende dat tenzij anders overeengekomen de economische subjecten de muntaanduiding in een rechtsinstrument moeten respecteren bij het uitvoeren van alle handelingen die krachtens dat rechtsinstrument moeten worden verricht;
- (13) Overwegende dat de euro en de nationale munteenheden eenheden van dezelfde valuta zijn; dat ervoor moet worden gezorgd dat betalingen binnen een deelnemende lidstaat door creditering van een rekening ofwel in de euro-eenheid, ofwel in de respectieve nationale munt moeten kunnen plaatsvinden; dat de bepalingen inzake betalingen door creditering van een rekening ook moeten gelden voor grensoverschrijdende betalingen die uitgedrukt zijn in de euro-eenheid of in de nationale munteenheid van de rekening van de crediteur; dat het tevens nodig is om te zorgen voor het soepel functioneren van de betalingssystemen door de invoering van bepalingen betreffende de betaling op rekeningen door middel van betalingsinstrumenten die via dergelijke systemen verwerkt worden in plaats van door de invoering van bepalingen betreffende de creditering van een rekening door middel van betalingsinstrumenten die via dergelijke systemen gecrediteerd zijn; dat de bepalingen inzake betalingen door creditering van een

rekening niet impliceren dat financiële bemiddelaars worden verplicht om andere betalingsfaciliteiten of in een bepaalde euro-eenheid luidende producten, beschikbaar te stellen; dat de bepalingen inzake betalingen door creditering van een rekening financiële bemiddelaars niet verhinderen om tijdens de overgangperiode de invoering te coördineren van in euro's luidende betalingsfaciliteiten die gebaseerd zijn op een gemeenschappelijke technische infrastructuur;

- (14) Overwegende dat overeenkomstig de conclusies die de Europese Raad tijdens zijn bijeenkomst in Madrid heeft vastgesteld, de deelnemende lidstaten vanaf 1 januari 1999 nieuwe verhandelbare overheidsschuld zullen uitgeven in de euro-eenheid; dat het wenselijk is emittenten van schuld in staat te stellen de muntaanduiding van uitstaande schuld in de euro-eenheid te wijzigen; dat de regels voor het wijzigen van de muntaanduiding van zodanige aard dienen te zijn dat zij ook in het rechtsgebied van derde landen kunnen worden toegepast; dat emittenten de muntaanduiding van uitstaande schuld moeten kunnen wijzigen indien de schuld luidt in de nationale munteenheid van een lidstaat die de muntaanduiding van de schuld van de overheidsbesturen ten dele of volledig heeft gewijzigd; dat deze regels geen betrekking hebben op het treffen van aanvullende maatregelen tot wijziging van de voor uitstaande schuld geldende voorwaarden, waarbij onder meer het nominale bedrag van uitstaande schuld zou worden veranderd, welke aangelegenheden onderworpen zijn aan het geldende nationale recht; dat het wenselijk is de lidstaten in staat te stellen passende maatregelen te nemen om de rekeneenheid voor werkingsprocedures van georganiseerde markten te kunnen wijzigen;
- (15) Overwegende dat verder optreden op Gemeenschapsniveau noodzakelijk kan zijn ter verduidelijking van de gevolgen van de invoering van de euro voor de toepassing van de bestaande communautaire voorschriften, met name voor wat betreft verrekening, compensatie of methoden met vergelijkbare gevolgen;
- (16) Overwegende dat een verplichting om de euro-eenheid te gebruiken uitsluitend op basis van communautaire wetgeving kan worden opgelegd; dat de deelnemende lidstaten het gebruik van de euro-eenheid in transacties met de overheidssector mogen toestaan; dat, overeenkomstig het door de Europese Raad van Madrid aangenomen referentiescenario, de communautaire wetgeving tot vaststelling van het tijdschema voor de veralgemening van het gebruik van de euro-eenheid, individuele lidstaten een zekere marge kan toestaan;
- (17) Overwegende dat de Raad, overeenkomstig artikel 105 A van het Verdrag, maatregelen kan nemen om de nominale waarden en technische specificaties van alle muntstukken te harmoniseren;

- (18) Overwegende dat bankbiljetten en muntstukken adequaat moeten worden beschermd tegen vervalsing;
- (19) Overwegende dat bankbiljetten en muntstukken die in de nationale munteenheden luiden, uiterlijk zes maanden na het einde van de overgangperiode hun hoedanigheid van wettig betaalmiddel verliezen; dat beperkingen inzake betalingen in bankbiljetten en munten, die de lidstaten om openbare redenen hebben getroffen, niet onverenigbaar zijn met de status van wettig betaalmiddel van eurobankbiljetten en -munten, mits er andere rechtsgeldige middelen beschikbaar zijn voor het verevenen van financiële schulden;
- (20) Overwegende dat vanaf het einde van de overgangperiode verwijzingen in rechtsinstrumenten die aan het einde van de overgangperiode bestaan, moeten worden gelezen als verwijzingen naar de euro-eenheid, overeenkomstig de desbetreffende omrekeningskoersen; dat het, om dit te bewerkstelligen, derhalve niet nodig is de muntaanduiding in bestaande rechtsinstrumenten materieel te wijzigen; dat de afrondingsregels die in Verordening (EG) nr. 1103/97 zijn vastgelegd, ook van toepassing zijn op omrekeningen die aan het einde van of na de overgangperiode moeten worden uitgevoerd; dat het ter wille van de duidelijkheid wenselijk kan zijn de muntaanduiding te wijzigen zodra dit dienstig is;
- (21) Overwegende dat punt 2 van protocol nr. 11 betreffende enkele bepalingen met betrekking tot het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland onder andere stipuleert dat punt 5 van dat protocol van toepassing zal zijn indien het Verenigd Koninkrijk de Raad ervan in kennis stelt dat het niet voornemens is naar de derde fase over te gaan; dat het Verenigd Koninkrijk de Raad er op 30 oktober 1997 van in kennis heeft gesteld niet voornemens te zijn om naar de derde fase over te gaan; dat punt 5 onder andere bepaalt dat artikel 109 L, lid 4, van het Verdrag niet van toepassing is op het Verenigd Koninkrijk;
- (22) Overwegende dat Denemarken, met verwijzing naar punt 1 van protocol nr. 12 betreffende enkele bepalingen inzake Denemarken, er de Raad in de context van het besluit van Edinburgh van 12 december 1992 van in kennis heeft gesteld niet te zullen deelnemen aan de derde fase; overwegende derhalve dat, overeenkomstig punt 2 van dat protocol, alle artikelen en bepalingen van het Verdrag en de statuten van het ESCB die betrekking hebben op een derogatie, op Denemarken van toepassing zijn;
- (23) Overwegende dat de ene munt overeenkomstig artikel 109 L, lid 4, van het Verdrag uitsluitend wordt ingevoerd in de lidstaten waarvoor geen derogatie geldt;
- (24) Overwegende dat deze verordening derhalve van toepassing is krachtens artikel 189 van het Verdrag, onder voorbehoud van de protocollen nr. 11 en nr. 12 en van artikel 109 K, lid 1,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

DEEL I

DEFINITIES

Artikel 1

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

- „deelnemende lidstaten”: België, Duitsland, Spanje, Frankrijk, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Oostenrijk, Portugal en Finland;
- „rechtsinstrumenten”: wettelijke en reglementaire bepalingen, bestuursakten, rechterlijke uitspraken, contracten, eenzijdige rechtsakten, betaalmiddelen anders dan bankbiljetten en muntstukken, alsmede andere instrumenten die rechtsgevolgen hebben;
- „omrekeningskoers”: de onherroepelijk vastgestelde omrekeningskoers die door de Raad overeenkomstig artikel 109 L, lid 4, eerste zin, van het Verdrag voor de munteenheid van elke deelnemende lidstaat wordt aangenomen;
- „euro-eenheid”: de munteenheid als bedoeld in artikel 2, tweede zin;
- „nationale munteenheden”: de munteenheden van de deelnemende lidstaten, zoals deze munteenheden op de dag vóór de aanvang van de derde fase van de Economische en Monetaire Unie gedefinieerd zijn;
- „overgangperiode”: de periode die ingaat op 1 januari 1999 en eindigt op 31 december 2001;
- „wijziging van de muntaanduiding”: het wijzigen van de munteenheid waarin het bedrag van een uitstaande schuld luidt van een nationale munteenheid in de euro-eenheid als omschreven in artikel 2, waarbij deze handeling evenwel niet leidt tot wijziging van enige andere schuldvoorwaarde, welke aangelegenheden aan het geldende nationale recht is onderworpen.

DEEL II

VERVANGING VAN DE MUNTEENHEDEN VAN DE DEELNEMENDE LIDSTATEN DOOR DE EURO

Artikel 2

Met ingang van 1 januari 1999 is de euro de munteenheid van de deelnemende lidstaten. De rekeneenheid is één euro. Eén euro is verdeeld in honderd cent.

Artikel 3

De munteenheid van elke deelnemende lidstaat wordt tegen de omrekeningskoers vervangen door de euro.

Artikel 4

De euro is de rekeneenheid van de Europese Centrale Bank (ECB) en van de centrale banken van de deelnemende lidstaten.

DEEL III

OVERGANGSBEPALINGEN

Artikel 5

De artikelen 6 tot en met 9 zijn tijdens de overgangperiode van toepassing.

Artikel 6

1. De euro wordt ook, overeenkomstig de omrekeningskoersen, onderverdeeld in de nationale munteenheden. Onderverdelingen van de nationale munteenheden blijven gehandhaafd. Onder voorbehoud van de bepalingen van deze verordening blijft de monetaire wetgeving van de deelnemende lidstaten van toepassing.

2. Als in een rechtsinstrument wordt verwezen naar de nationale munteenheid, is deze verwijzing geldig als ware het een verwijzing naar de euro-eenheid overeenkomstig de omrekeningskoersen.

Artikel 7

De vervanging van de munteenheid van elke deelnemende lidstaat door de euro heeft als zodanig niet tot gevolg dat de muntaanduiding in rechtsinstrumenten die op de dag van de vervanging bestaan, wordt gewijzigd.

Artikel 8

1. Handelingen die moeten worden verricht op grond van rechtsinstrumenten waarin het gebruik van een nationale munteenheid bepaald is of die in een nationale munteenheid luiden, moeten in deze nationale munteenheid verricht worden. Handelingen die worden verricht op grond van rechtsinstrumenten waarin het gebruik van de euro-eenheid is bepaald of die in euro-eenheden luiden, moeten in deze munteenheid worden verricht.

2. Partijen mogen bij overeenkomst afwijken van het bepaalde in lid 1.

3. Niettegenstaande de bepalingen van lid 1 mag elk bedrag dat in de euro-eenheid of in de nationale munteenheid van een deelnemende lidstaat luidt en dat in deze lidstaat betaald kan worden door creditering van de rekening van de crediteur, door de debiteur in de euro-eenheid of in de betrokken nationale munteenheid betaald worden. Het bedrag wordt op de rekening van de crediteur bijgeschreven in de munteenheid waarin de rekening luidt, waarbij de eventuele omrekening wordt uitgevoerd tegen de omrekeningskoersen.

4. Niettegenstaande de bepalingen van lid 1 mag elke deelnemende lidstaat de maatregelen nemen die noodzakelijk zijn om:

- de muntaanduiding van uitstaande schuld die is uitgegeven door de overheidsbesturen van die lidstaat, zoals omschreven in het Europees stelsel van economische rekeningen, luidende in de nationale munteenheid van die lidstaat en uitgegeven volgens zijn nationale recht, te wijzigen in de euro-eenheid. Indien een lidstaat een dergelijke maatregel heeft genomen, mogen emittenten de muntaanduiding van in de nationale munteenheid luidende schuld wijzigen in de euro-eenheid, tenzij wijziging van de munteenheid

uitdrukkelijk in de voorwaarden van het contract is uitgesloten; deze bepaling is van toepassing op schuld van de overheidsbesturen van een lidstaat alsmede op obligaties en andere vormen van in effecten belichaamde schuld die op de kapitaalmarkt verhandelbaar zijn, evenals op geldmarktinstrumenten, uitgegeven door andere debiteuren;

- het mogelijk te maken om de rekeneenheden voor de werkingsprocedures te wijzigen van de nationale munteenheid in de euro-eenheid voor:

- a) markten voor de geregelde verhandeling, verrekening en vereffening van alle instrumenten genoemd in deel B van de bijlage van Richtlijn 93/22/EEG van de Raad van 10 mei 1993 betreffende het verrichten van diensten op het gebied van beleggingen in effecten⁽¹⁾, en van goederen;
- b) stelsels voor de geregelde uitwisseling, clearing en afrekening van betalingen.

5. Andere bepalingen dan die van lid 4, welke het gebruik van de euro-eenheid opleggen, mogen door de deelnemende lidstaten alleen worden vastgesteld volgens een tijdschema dat in communautaire wetgeving bepaald is.

6. Nationale wettelijke bepalingen van de deelnemende lidstaten die verrekening, compensatie of methoden met vergelijkbare gevolgen toestaan of opleggen, zijn van toepassing op monetaire verplichtingen, ongeacht de munteenheid waarin deze luiden, indien die munteenheid de euro-eenheid of een nationale munteenheid is; daarbij wordt de eventuele omrekening uitgevoerd tegen de omrekeningskoersen.

Artikel 9

Bankbiljetten en muntstukken die in een nationale munteenheid luiden, behouden vanaf de laatste dag vóór de inwerkingtreding van deze verordening binnen hun territoriale grenzen hun hoedanigheid van wettig betaalmiddel.

DEEL IV

EUROBANKBILJETTEN EN -MUNTSTUKKEN

Artikel 10

Vanaf 1 januari 2002 brengen de ECB en de centrale banken van de deelnemende lidstaten in euro luidende bankbiljetten in omloop. Onverminderd artikel 15 zijn deze in euro luidende bankbiljetten de enige bankbiljetten die in alle betrokken lidstaten de hoedanigheid van wettig betaalmiddel hebben.

⁽¹⁾ PB L 141 van 11.6.1993, blz. 27. Richtlijn gewijzigd bij Richtlijn 95/26/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 168 van 18.7.1995, blz. 7).

Artikel 11

Vanaf 1 januari 2002 geven de deelnemende lidstaten in euro of in cent luidende muntstukken uit, waarvan de nominale waarden en technische specificaties voldoen aan hetgeen de Raad overeenkomstig artikel 105 A, lid 2, tweede zin, van het Verdrag kan bepalen. Onverminderd artikel 15 zijn deze muntstukken de enige muntstukken die in alle betrokken lidstaten de hoedanigheid van wettig betaalmiddel hebben. Behalve de uitgevende autoriteit en personen die specifiek in de nationale wetgeving van de uitgevende lidstaat zijn aangewezen, is geen enkele partij verplicht voor één betaling meer dan vijftig muntstukken te aanvaarden.

Artikel 12

De deelnemende lidstaten zorgen voor adequate bestrafing van vervalsing en namaak van eurobankbiljetten en -muntstukken.

DEEL V

SLOTBEPALINGEN

Artikel 13

De artikelen 14 tot en met 16 zijn vanaf het einde van de overgangperiode van toepassing.

Artikel 14

Verwijzingen naar de nationale munteenheden in rechtsinstrumenten die aan het einde van de overgangperiode bestaan, worden gelezen als verwijzingen naar de euro-eenheid, overeenkomstig de respectieve omrekenings-

koersen. De in Verordening (EG) nr. 1103/97 vastgestelde afrondingsregels zijn van toepassing.

Artikel 15

1. Bankbiljetten en muntstukken die in een nationale munteenheid als bedoeld in artikel 6, lid 1, luiden, blijven tot uiterlijk zes maanden na het einde van de overgangperiode binnen hun territoriale grenzen wettig betaalmiddel; de periode kan door nationale wetgeving worden bekort.

2. Elke deelnemende lidstaat mag gedurende een periode van maximaal zes maanden na het einde van de overgangperiode regels vaststellen voor het gebruik van bankbiljetten en munten die luiden in de nationale munteenheid als bedoeld in artikel 6, lid 1, en alle maatregelen nemen die nodig zijn om het uit de omloop nemen daarvan te vergemakkelijken.

Artikel 16

Overeenkomstig de wetten en gebruiken van de deelnemende lidstaten blijven de uitgevers van bankbiljetten en muntstukken de eerder door hen uitgegeven bankbiljetten en muntstukken aanvaarden, ter omwisseling in euro tegen de omrekeningskoers.

DEEL VI

INWERKINGTREDING

Artikel 17

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 1999.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat, overeenkomstig het Verdrag, en onder voorbehoud van de protocollen nr. 11 en nr. 12 en van artikel 109 K, lid 1.

Gedaan te Brussel, 3 mei 1998.

Voor de Raad

De Voorzitter

G. BROWN
